

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

HUGO NYBERG

Vastaava
Johanneksentie 4 - Puh. 38 154

RURIK PITKÄNEN

Toimitussihteeri
Pengerkatu 30 A 40

N:o 7-8 - Heinä-elokuu

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 20 markkaa koko vuodelta

36. vuosikerta 1931

EUGEN SUTERMEISTER

Sveitsistä on saapunut tieto, että pastori *Eugen Sutermeister*, "Sveitsin Kuuromykkäin Auttajayhdistyksen" pääsihteeri, on kuollut Bernissä kesäkuun 8 p:nä 69 vuoden vanhana.

Tämä kuolinsanoma herättää yleistä huomiota kuuromykkäin keskuudessa koko sivistyneessä maailmassa. Eugen Sutermeister oli "kansainvälinen" henkilö, jonka elämäntyö tunnetaan kaikkialla "hiljaisessa maailmassa". Meidänkin kaukaisessa maassamme on hänen nimensä tuttu. Hän oli nim. harras Suomi-ystävä. Viime vuonna hän m. m. lähetti kaikille maamme kuuroille osoitetun kirjeen Kuuromykkäin-lehdessä julkaistavaksi. Ja "Kuuromykkäin Joulussa" v. 1924 oli tarkempi selostus hänen elämästään ja työstään. Tiedämme, että hän oli lapsuudesta saakka kuuromykkä. Lapsena sai hän huolellisen kasvatuksen ja kouluopetuksen. Nuorena joutui hän uskonnolliseen herätykseen. Hänestä tuli harras kristitty. Hän jatkoi ahkerasti opiskeluaan, varsinkin luki hän paljon uskonnollista kirjallisuutta. Hän oli lahjakas, viisas mies sekä innokas vetämään toisia kuuroja Jumalan luo. Nuoruudessaan hän kirjoitti usein sanomalehtiin kertomuksia kuurojen elämästä y. m. Ja hän rupesi vaatimaan Sveitsin kuuroille omia sielun-

hoitajia. Hallitus ja piispat huomasivat, että Sutermeisterin vaatimukset olivat hyvät ja asialliset. Hallitus määräsikin hänet kuurojen papiksi Sveitsiin. Siinä virassa oli hän monet vuodet kunnes erosi heikon terveystensä tähden ja sai valtion eläkkeen. Hän on julkaissut painosta monta kirjaa: runoja, saarnoja kuuroille y. m. Mutta hänen suurin teoksensa on *Sveitsin kuuromykkäin opetus- ja avustustoiminnan historia*, joka valmistui pari vuotta ennen hänen kuolemaansa. Sanomattakin on selvää, että hänellä vuosikymmenien kuluessa on ollut johtava asema kotimaassaan kuurojen keskuudessa. Näitten muistosanojen kirjoittaja on muutamia kertoja tavannut

Sutermeisterin ulkomaisissa kuurojen kokouksissa. Olen myös jonkun ajan ollut vieraana hänen kodissaan Bernissä ja siis omin silmin nähnyt hänen toimintaansa maansa kuurojen hyväksi. Olen myös havainnut, miten kunnioitettu ja rakastettu isällinen auttaja ja ystävä hän eläissään heille oli. Nyt on hän päässyt rauhaan työstään. Kauniissa muistossa elää hän kaikkien sydämessä, jotka tulivat hänet tuntemaan. Hänen kuolinilmoitukseensa on liitetty seuraava raamatunlause: "Hän avasi suunsa mykän hyväksi ja kaikkien hyljättyjen oikeuden puolesta." (Sal. sanal. 31:8).

H. N.

EUGEN SUTERMEISTERIN VIIMEINEN TERVEHDYS OMAISILLEN JA YSTÄVILLEN

Maatessaan sairavuoteellaan kauan aikaa eräässä sairaalassa ja odotellessaan kuolemaa kirjoitti hän seuraavia ajatuksia viime tervehdykseksi omaisilleen ja ystävilleen.

Miksi? Kun ihmiselle jotain erikoista tapahtuu kysyy hän tavallisesti: "Minkätähden minulle näin tapahtui?" Niin minäkin kyselen. Jo pitemmän aikaa olen tässä sairaana taistellut elämän ja kuoleman välillä. Sairausaikani olen saanut kuulla useista lyhytaikaisista sairauksista ja äkillisistä kuolemantapauksista kuuromykkäinkin keskuudessa. Mielelläni heilte sen suon. Mutta aina silloin nousee mieleeni kysymys: minkätähden minun pitää kärsiä sairautta moneen kuukauteen? Olenko minä todella niin paljon ansainnut ruumiillisia kipuja? Ja kun huomaan kuinka monet jumalattomat ja pahat ihmiset kuolevat rauhallisesti, ilman tuskia tahi kärsimyksiä, niin tulee mieleen kiusaus ajatella, että tässä tapahtuu vääryys. Miten voin itseäni lohduttaa? Miten voisin olla valittamatta?

Olen koettanut etsiä itselleni lohdutusta seuraavista seikoista:

Kuluneessa elämässäni on varmaan vielä syntejä, joita en ole huomannut enkä katunut. Niistä on minun nyt parannusta tehtävä. Niitä on minun nyt selvítettävä Jumalan kanssa.

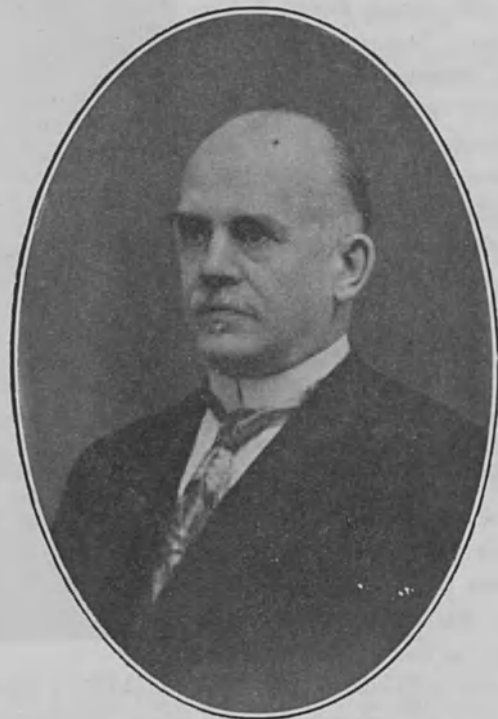
Lohdutan itseäni Jeesuksen sanoilla: "*Mitä minä (sinulle) nyt teen, sitä et sinä vielä tiedä, mutta vastedes saat sen tietää.*"

Tekee miltei mieleni sääliä ihmisiä, jotka väsymättä raatavat ja tekevät työtä, josta 70 tahi 80 vuoden perästä tuskin mitään jälkeä enää on näkyvissä. Onko koko heidän työnsä turhaan raukeava? Ei suinkaan. Jokaisella ihmisellä, halpa-arvoisimmallakin, on oma, Jumalan antama tehtävä ja tarkoitus tässä elämässä. Jokainen on riippuvainen toisista niinkuin kellon rattaat liittyvät toinen toisiinsa. Jokainen ihminen tarvitsee toistaan, mutta vain ahkeruus ja uskollisuus vähässä pitää kaiken koossa.

Toimi siis ahkerasti työssäsi näyttäköön se enemmän tahi vähemmän tärkeältä, kunnes Jumala ottaa sinut täältä pois. Hän ja jällelle jääneet ihmiset kylä pitävät huolen siitä, että elämä aina kulkee eteenpäin kulkuaan, vaikka sinua ei enää olekaan.

Puhutaan usein siitä ulkonaisesta rauhasta ja sisäisestä hiljaisuudesta, mikä sairaalla on sairavuoteellaan. Arvellaan, että kun sairas ei voi enää mitään

toimia, niin on hänellä kyllin aikaa hiljentymiseen. Näin ei kuitenkaan aina ole asianlaita. Sairailla, uskovoisillakin sairailla on monia häiritseviä seikkoja kestettävään. Sellaisia ovat esim. ruumiin kivut, ulkonaiset murheet, sairaloisten tilanteitten kehityksen seuraaminen, sairauden hoito j. n. e. Sairaalla ei siis ole niinkään paljon aikaa "parempien asiain" ajatteluun tahi valmistumiseen kuolemaan. On siis erinomaisen tärkeää, että jokainen jo terveenä ollessaan ja ennen sairavuoteelle joutumistaan koettaa saavuttaa lujan autuuden perustuksen elämää ja kuolemaa varten, perustuksen, jolla voi turvallisena levätä kun jokapäiväisen elämän huolet, kivut, kärsimättömyyden puuskat, epäilykset ja kuolemanpelko ahdistavat ja vaivaavat. Usein on sairaan ymmärrys ja käsityskykykin kuumeen ja sairauden johdosta niin heikko, ettei hän jaksa ajatella, rukoilla eikä viljellä Jumalan sanaa.

KOULUNEUVOS KYÖSTI SIPILÄ

Kesäkuun 30 p:nä kuoli lyhyen sairauden jälkeen kouluneuvos *Heikki Kyösti Sipilä*.

Kouluneuvos Sipilä syntyi 22. 5. 1872. Jo ylioppilaana ollessaan tutustui past. Sipilä sokeihin ja heidän opetukseensa. Hän päätti ruveta perinpohjaisesti tutkimaan sokeain ja kuuromykkäin opetustapoja ja valmistua heidän opettajakseen. Niinpä seurasikin

hän opetusta Kuopion kuurojenkoulussa vuosina 1897 ja 98. Mutta past Sipilän varsinaiseksi tehtäväksi aistivallisten opetuslalla tuli sokeain opetus. Siihen hän valmistui Kuopion sokeainkoulussa ollessaan koulun v.t. opettajana v. 1898—1900. Suoritettuaan v. 1904 sokeainkoulunopettajan tutkinnon ja kokeet sekä muut, sokeainkoulunjohtajavirkaan tarvittavat tutkinnot haki hän ja sai Helsingin sokeainkoulun johtajan viran, astuen siihen 1. 9. 1904. Tässä virassa toimi vainaja 1. 1. 1927 saakka, jolloin hänet nimettiin kouluneuvokseksi ja aistivalliskoulujen tarkastajaksi kouluneuvos V. Forsiuksen jälkeen, joka vähän aikaisemmin täysinpalvelleena oli tästä toimesta eronnut.

Vainaja ei ennättänyt olla montakaan vuotta aistivalliskoulujemme tarkastajan tärkeässä virassa ennenkuin kuolema katkaisi hänen elämänsä päivät, joten m. m. eräät kuuromykkäin opetusta koskevat tärkeät toivomukset jäivät toistaiseksi toteutumatta. Kouluneuvos Sipilän elämäntyö suoritettiin pääasiallisesti sokeitten hyväksi. Siksi pä juuri sokeat syvällä kiitolisuudella muistelevat tätä harvinaisen hyväntahtoista ja uutteraa opettajaansa ja johtajaansa.

YSTÄVÄ-VAINAJAA MUISTELLESSA

*Nyt valtaa surun suuren,
en vastustaa mä voi,
kun ystäväni Unnon
niin julma kuolo vei.
Tuon pojan kauniin uljahan,
raittiin siveen labjakkaan.*

*Oi elosi kevät Sulla
kukoisti parhaillaan,
vaan tabtoi itse Luoja
Sun ottaa päältä maan
On kaunista, on ihanaa
kun nukkua jo nuorna saa.*

*Isämme luona siellä
Sä kuulet, riemuitset.
Ei sieluasi siellä
voi murtaa murehet.
Sua täällä kaipaillaan,
me hiljaa huokaillaan.*

*Ei maailmassa kenkään
voi Luojaa ymmärtää*

*Miks' toisen tänne säästää,
kun kodist' ainoan riistää.
Usko, nöyryys Häntä lähentää,
tutkimatta tiensä jää.*

Nestori Nieminen.

HERRA TULEE!

”Jos Hän saapuisi tänään, Jumalasi, etkö eestänsä pyrkiisi pois? Nyt jos kutsumus kaikuisi korvissasi, ääni pasuunan pilvissä sois, toisiko riemun tai kauhun se sulle?”

Pyhässä raamatussa kerrotaan meille, että kun ”Ihmisen poika tulee kirkkaudessaan ja kaikki pyhät enkelit hänen kanssaan; silloin Hän istuu kirkkaustensa valtaistuimella ja Hänen eteensä kootaan kaikki kansat”. Silloin sekä suuret että pienet siinä tarkoin tutkitaan arvoon ja asemaan katsomatta. Meidän salaisimmatkin työmme silloin ilmestyvät. Me olemme elämässämme ehkä koettaneet ihmisten silmissä näyttää oikeudenmukaisilta, mutta ihmissilmän välttäässä ei ole ollut väliä, miten olemme eläneet ja toimineet. ”Eihän minua nyt kukaan näe”, on voitu ajatella silloin ja on unohdettu se, että Jumala näkee ja kuulee kaikki. Unohdamme, että kerran tulee hetki jolloin meidän on seistävä Herran kasvojen edessä töittemme kaltaisina. — Ystäväni, millaisia ovat työmme ja tekemme? Kestävätkö ne Jumalan katseen, kestävätkö tuomiollakin?

Jos Hän saapuisi tänään juuri tänään, mihin päättyisi puuhasi ja työsi?

Sitä ajattele tarkoin! Kun et luulekaan, saapuu Hän äkkiä. Tuoko riemun vai kauhun Hän sulle?

Raamatussa luetaan: ”Niin olkaa tekin valmiina, sillä hetkenä jona ette luule, ihmisen poika tulee.” Luukk. 12: 40.

Näitä lauseita puhui Jeesus kerran opetuslapsilleen sillä Hän tiesi, että opetuslapsille tulee maailmassa vaaroja ja kiusauksia, kun Hän on poissa. Niin meillemkin samoin Jeesus puhuu: olkaa tekin valmiina, sillä hetkenä, jona ette luule, ihmisen poika tulee

Ajatelkaamme hyvät ystävät, me emme tiedä millä hetkellä tulee kuolema ja viimeinen tuomiopäivä. Tietysti me kaikki tahdomme taivaan korkeuksiin, sinne pilvien yläpuolelle saamaan armoa ja rauhaa Herraltamme Jeesukselta Kristukselta. Sinne meidän tulee pyrkiä jos me vaan uskossa elämme Jeesukselle.

M. S—mer.

KESÄISIÄ

*Lintunen laulavi pilvihin päin:
nyt kesä on!*

*Laaksossa kukkaset kuiskivi näin:
nyt kesä on!*

KUUROJEN JATKO-OPETUS- KYSYMYKSIÄ

(Jatk.)

Paitsi poikain ja tyttöjen n. s. maatalous- ja kotitalouslinjaa, tulisi kuuromykkäin jatko-opetukseen sisällyttää lisäksi erikoisia *käsityöammattilinjoi*, sillä osa heistä haluaa taipumuksiaan seuraten antautua esim. puusepän ja vaatturin työaloille. Siksipä olisi heille saatava jatko-opetusta — tietopuolista ja käytännöllistä — ohjaamaan ja opettamaan sekä valmistamaan heitä tuleviin elämäntehtäviinsä. Tämä tapahtuisi tarkoituksenmukaisemmin sillä tavalla, että heille annettaisiin käytännöllinen työoppi jossain hyvässä ensiluokkaisessa puusepän- ja vaatturiliikkeessä, joissa olisi sovellettava heille sopimuksen mukaiset osastot liikkeiden työmestareiden toimiessa heidän opettajinaan ja ohjaajinaan. Näin taattaisiin heille mahdollisimman hyvä ja pätevä käytännöllisen ammattiopin ja -taidon saanti, joka olisi suurimerkityksellinen heidän tulevassa elämässään ja toimeentulossaan. Kun pojat näin olisivat käyneet 2-vuotisen jatkokoulunsa, voisivat he jäädä työhön samaan liikkeeseen ja tulla vuoden tai kahden kuluttua valmiiksi ammattilaiseksi. Silloin he myöskin kykenisivät työtaidossa ja -tehossa kilpailemaan kuulevain työtoveriensä kanssa paikkojen saannissa. Tällaisen jatko-opetuksen antamisesta olisi tietysti aikaan saatava työliikkeiden kanssa sopimus, jossa määriteltäisiin sitä koskevat seikat. M. m. olisi sovittava opetusmaksusta kultakin oppilaalta, sillä ilman sitä eivät työliikkeet oppilaita voi pitää. Tämä kaikki koskee — kuten on sanottu — ammatillisen jatko-opetuksen käytännöllistä työopetusta.

Toinen osa siitä on tietopuolinen opetus, joka olisi luonnollisesti saatava läheiseen kosketukseen käytännöllisen opetuksen kanssa. Se voitaisiin järjestää kuuromykkäinkoulun yhteyteen, jossa opettajat olisivat pätevä sitä antamaan. Koko ammattijatkokoulu toimisi kuuromykkäinkoulun johtajan johdon ja valvonnan alaisena omine ohjesääntöineen ja oppi- ja työsuunnitelmineen. Esimerkkinä saanen tässä mainita, että puuseppäin ammattilinja hyvin sopisi perustaa Turkuun, jossa on kuuluisa Bomanin puuseppäliike ja kuuromykkäinkoulu. Bomanin liikkeessä on aina sen perustamisesta alkaen työskennellyt kuuromykkiä, joten siellä jo on saavutettu suuri kokemus heidän opetuksessaan. Samoin on Turussa eräs ensiluokkainen — L. Eskolan — vaatturiliike, jossa noin kahdenkymmenen vuoden aikana on ollut muutamia kuuromykkiä työssä.

Mitä muihin ammattilinjoihin tulee, niin voidaan niitä tässä esitetyn järjestelyn pohjalle tarpeen vaa-

KUVIA

Näin puro pienoinen hyppiellen
laillansa laulavi riemastuen:
mennyntä jo talvi on pitkällinen,
nyt kesä on!

tiessa helposti ja valtiolle pienillä kustannuksilla aikaansaada.

Ammattilinjoiden oppilaiden asunto-olot voitaisiin järjestää tarkoituksenmukaisesti sijoittamalla heidät täysihitoon hyviin kasvatuskoteihin niinkuin kuuromykkäinkoulun oppilaatkin.

Lopuksi saanen huomauttaa siitä suuresta hyödyistä, mikä koituisi puhekoulunkäynneille oppilaille puhe-aidon käytössä ja kehityksessä työskenneltäessä ja seurusteltaessa työpaikoissa kuulevain kanssa. Tätä asiaa ei aina kyllin muisteta eikä korosteta.

Olemme nyt puhuneet kuuromykkäin jatko-opetuksesta, joka välittömästi liittyi koulun jatkoksi ja josta opetuksesta osallistuisivat koulun yläluokan oppilaat päätettyään 8-vuotisen kouluaikansa. Tästä opetuksesta eivät enää hyötyisi ne kuuromykkät, jotka ovat koulukurssinsa suorittaneet ennen tämän uuden koulumuodon voimaan tultua. Heidän joukkonsa, jotka jäisivät uudesta opetuksesta osattomiksi, on kuten tie-

detään varsin suuri ja tarvitsevat hekin elämänsä kuluessa lisää heille hyödyllistä oppia. Tästä onkin koettu pitää huolta, mutta ei läheskään sillä huolella kun heidän lisäopetuksensa vaatisi. Harvoin on toimeenpantu heille aivan välttämättömiä *jatkokursseja*. Niitä olisi saatava useammin tai oikeastaan pidettävä säännöllisesti ja vähintään 2-viikkoisia. Sitäpaitsi tulisi niiden oppisuunnitelman kulkea uusia latuja, sen tulisi kulkea kuuromykkäin jatkokurssilaisten elämäntehtävää vastaavaan suuntaan ja käsitteä kuuromykkäille hyödyllisiä aineita, kuten olen viimeisessä Suomen aistivalliskoulu-kokouksessa esittänyt, ja jonka suunnan kokous silloin hyväksyi. Tämän mukaisesti

onkin jo Turussa pidetty jatkokursseja hyvällä menestyksellä ja suureksi hyödyksi osanottajille. — *Tietöpuolisia ammattikursseja* ei ole vielä pidetty muualla kuin Turussa. Tällaisten kurssien toimeenpaneminen olisi kuitenkin kuuromykkäillekin ammatillisille sangen tärkeät ja suorastaan välttämättömät. Nykyaika vaatii heiltäkin kuten jo alussa mainitsin suurempaa ammattitaitoa ja työtehoa kuulevain työtoverien rinnalla samoissa työpaikoissa. Kuuleville ammatillisille pidetään, kuten tiedetään, meidän päivinämmen monenlaisia ammattikursseja, joista kuuromykkät jäävät osattomiksi, eivätkä voi ilman samanlaisia kursseja kehittyä työssään siinä määrin kuin kuulevat. Seurauksena tästä on heidän jäämisensä usein lapsipuolen asemaan työhaussa ja paikansaannissa sekä työpaikassa pysymisessä.

Sekä jatko- että ammattikurssien toimeenpano meillä kuuluu lähinnä Kuuromykkäin auttajajyhdistykselle, joka ei kuitenkaan — kuten jo mainittiin —

ole saanut niitä täyteen käyntiin. Yhtenä syynä tähän lienee se, että niitä on koetettu aikaansaada ilman opettajain palkkausta. Mielestäni tulisi kurssien opettajille suorittaa pitämistään tunneista kohtuullinen palkkio. Ja sentähden tulisi valtion avustaa riittävästi Kuuromykkäin auttajajyhdistystä samoin kuin se avustaa kuulevain samanlaatuisia kursseja.

Kolmantena n. s. vapaaehtoisena jatko-opetusmuotona tulee vielä mainita kuuromykkäin *esitelmäpäivät*, joita jo on pidetty noin 10 vuoden aikana. Niissä kuitenkin tulisi aikaansaada esitelmiin nähden suurempaa keskitystä ja täysipitoisuutta. Lisäksi olisi laadittava useampivuotinen esitelmäsuunnitelma kuuromyckille sopivista aineista sekä saatava enemmän opettajia esitelmöitsijöiksi, joille suoritettaisiin kohtuullinen palkkio esitelmistään. Nykyään on esitelmien pitäminen kuuleville aivan yleistä ja valtio suorittaa niistä ainakin tuntuvan osan palkkioina luennoitsijalle. Mielestämme tulisi Kuuromykkäin auttajajyhdistyksen ja Suomen Kuuromykkäinliiton kiinnittää tähän tärkeään seikkaan huomiota ja koettaa päästä osalliseksi valtion luentotoiminnalle myöntämistä apurahoista.

Johtaja *Pesonen* korosti ja halusi otettavaksi huomioon sen, mitä jo on saavutettu jatko-opetusasiassa esimerkiksi Råbylundin maanviljelys- ja käsityökoulussa Lundin lähellä. Siellä on saavutettu tuloksia ja kuuromyckät saaneet sen opetuksen, jota he tarvitsevat. Tämä on käytännöllistietopuolista opetusta. Tämä olisi sovitettava myöskin Suomen kuuromyckäin jatko-opetukseen. Olisi siis yritettävä saada jatko-opetus kulkemaan samaan suuntaan kuin Lundin ja Wänersborgin kuuromyckäinkoulujen läheisyyteen perustetuissa laitoksissa. Samoin olisi Turun, Kuopion ja Oulun koulujen lähelle perustettava samanlaiset jatkokoulut. Mutta aluksi olisi saatava kokemusta. Pietarsaaren kuuromyckäinkoulu olisi järjestettävä ammattikouluksi kuuromyckille. Siellä on valmiina koulu, asunnot, opetushuoneet, keittiö välineineen, kalustoa y. m. Siellä on omat huoneet puusepille, vaatureille ja suutareille. Kaupungin käsityöläismestarit taas palkkattaisiin antamaan heille käytännöllistä opetusta. Oppilaille opetus olisi maksuton, sillä jos heiltä vaadittaisiin maksua, niin he eivät tulisi kouluun, jonka käynnin tulisi olla vapaaehtoista. Samoin tulee oppilaiden saada vapaat matkat ja vapaan ylläpidon kouluaikana sekä vaatetusapua.

Mistä saataisiin tietopuolinen opetus jatkokouluun? Valtion olisi palkattava yksi tai kaksi opettajaa sitä varten. Opettajiksi sopisivat kuuromyckäinopettajat, jotka olisivat perehtyneet tietopuolisesti mainittuihin

ammatteihin. Tietopuolista opetusta annettaisiin rinnan käytännöllisen opetuksen kanssa puusepille, vaatureille ja suutareille. Lisäkaluston hankkimiseksi jatkokoululle olisi valtion annettava määrätty summa. Taloa ei tarvittaisi, sillä se on valmiina, samoin kuin paljon muuta. Kaikki koulua koskevat palkkaukset tulisi valtion niinkään suorittaa. Mitä ammattien lukuun tulee saisi niitä aluksi olla mainitut kolme, mutta ei mikään estäisi niitä vähitellen lisäämästä. Kouluun otettavan oppilasluvun voisi myöskin määrätellä.

Tämä jatkokouluopetuksen rinnalla tulisi oppilaille antaa myöskin maatalousopetusta. Mahdollisesti voitaisiin jo Pietarsaaren koulussa opettaa pienviljelijän ammattin kuuluvia aineita, esim. puutarhanhoitoa ja kananhoitoa. Tämän opetuksen kuitenkin alussa voisi jättää toistaiseksi.

Varsinainen maanviljelysopetus — kuten opettaja Palomaa jo esitti — olisi annettava Jokioisten pienviljelijäin koulussa, jossa valtio antaisi oppilaille vapaan ylläpidon y. m. Käytännöllisen opetuksen siellä saisivat oppilaat toisten kanssa. Mutta ainakin yksi kuuromyckäinopettaja, joka olisi perehtynyt maatalousaineisiin, saisi antaa tietopuolista maatalousoppia. — Tytöille taas on jo valmis maatalouskoulu. Nikkarilassa heille annetaan käytännöllisen opetuksen ohella tietopuolista opetusta. Näin ajateltuna tulisi Suomen kuuromyckäin jatko-opetus hyvin järjestetyksi, kuten Ruotsissakin. (Jatk.)

MATKAKUVAUS POHJOIS-AFRIKASTA

(Jatk.)

Tutustuimme Algerin vanhaan linnaan, jonka torni oli rakennettu vanhaan, itämaiseen tyyliin. Entisaikaan asui tässä linnassa sultaaneeja ja hallitsevia ruhtinaita. Tornista tähystelivät turkkilaiset ja arapialaiset merirosvot vieraita laivoja, purjehtivat nopeasti niitten luo ja ryöstivät niitten kallisarvoiset lastit. Kunnianarvoinen, vanha, viimeinen ruhtinas oli nimeltään Dey Hussein Pasha. Hänet vangitsivat ranskalaiset v. 1830. Hänet panttiin pois viralta ja siihen loppui merirosvous, eikä europalaisten tarvitse enää sellaista peljätä. Kapeita portaita myöten kiipesimme tornin huippuun. Siellä avautui eteemme ainutlaatuinen laaja näköala yli Välimeren ja yli valkoisten europalaisten kaupunkien. Linnaa on sisustettu museoksi, jossa säilytetään sotilaspukuja, kiväärejä, sapeleja, miekkoja, lippuja ja kaikenlaista muuta vanhaa tavaraa niiltä

ajoilta, jolloin turkkilaiset täällä hallitsivat. Myöskin oli siellä paljon vanhoja maalauksia. Linnan vieressä on suuri sotilaskasarmi, jossa majoilee arapialaisia ja tummaihoisia sotilaita ja ranskalaisia upseereja. Linnasta kuljimme vanhalle muhamettilaiselle hautausmaalle, jossa näimme omituisia hautakiviä. Melkein kaikissa hautakivissä oli kaksi kahvikupin kokoista koloa. Meille kerrottiin, että hunnutetut, surevat arapialaisvaimot tulevat kuolleitten omaistensa haudoille sekä panevat noihin hautakivikuppeihin ruokaa. Kun

he seuraavana päivänä taas tulevat haudalle, näkevät he, että kupit ovat tyhjä. Silloin he luulevat, että vainajat ovat syöneet ja juoneet sen, mitä he eilen kuppiin panivat. Mutta viisaammat ihmiset sanoivat heille, että koirat, kissat tahi rotat ovat syöneet heidän tuomisensa. Muhamettilaisilla on sellainen tapa.

Päivä alkoi pimetä. Meidän oli palattava takaisin asuntoihimme. Mutta me emme voi milloinkaan unoittaa tätä ihmeellistä tapausrikasta päivää. Väsyneinä menimme nukkumaan.

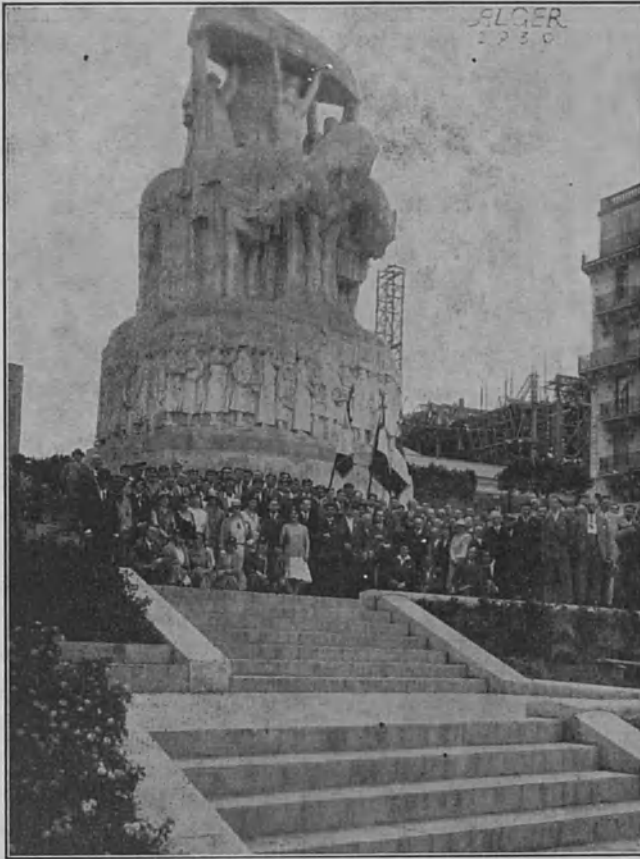
Seuraavana päivänä läksi suuri joukko kongressin osanottajia retkeilemään Oran-nimiseen satamakaupunkiin, joka on länteenpäin Algerista. Sinne oli noin 11 tahi 12 tunnin junamatka. Toverini Bishoff ja minä sekä monet muut emme viitsineet lähteä sinne, vaan jäimme vielä kaupungin ympäristöä katselemaan. Ajelimme autolla pitkin katuja, pitkin Välimeren rantaa. Sen vesi oli niin houkuttelevaa, että päätimme ottaa siinä kylvyt. Uin siis ensi kerran Välimeren aalloissa. Uinnin jälkeen lepäilimme rantahiekalla ja paistatimme aurinkoa. Pukeuduttuamme menimme läheiseen hotelliin, jossa joimme kahvia telttakattojen alla. Oli ihanaa istua siellä meren rannalla hyvien ystävien parissa. Hotellin suuressa puutarhassa kasvoi monenlaatuista hedelmäpuita: taatelia, viikunoita, sitrooneja y. m. sekä suuria palmupuita. Sieltä ajoimme kotiin.

Kongressi lopetettiin heinäkuun 2 p:nä. Monet osanottajat matkustivat kotiinnsa Euroopan. Herra Bishoff, matkatoverini, matkusti myös takaisin työhönsä Sveitsiin. Sydämelliset jäähyväiset otimme toi-

Algerin kongressin osanottajat

siltamme erotessamme. Minä jäin vielä Afrikaan tustuakseni enemmän sikäläiseen elämään ja oloihin. Eräänä päivänä ajoimme raitiovaunulla rannikkoa pitkin Algeristä länteenpäin. Noin 1½ kilometrin matkalla ei näkynyt rantaa ensinkään, villedä vuoren harjanteita vain. Harjanteilla oli monta kaunista huvilaa ja omituisen näköisiä taloja. Matkaseurani mukana menin erääseen kahvilaan, josta oli ihana näköala Välimerelle. Siellä joimme paljon kahvia ja soodavettä. Kahvilassa soitettiin ja muutamat ihmiset tanssivat. Kahvilaan tuli myös kaksi kuuromykkätyttöä. He tanssivat monta kertaa kuulevain herrojen kanssa. Toinen tytöistä oli 19 vuotias, kaunis, vaaleaverinen, vilkas ja käyttäytyi sievästi. Eräs matkaseuralaisistani, hra Rodet, kuurojen yhdistyksen puheenjohtaja, tunsii tytön. Hän kertoi, että tytön koti oli lähellä ja että hänen vanhempansa olivat rikkaat. Mutta tyttö ei ollut käynyt mitään koulua eikä siis osannut lukea eikä kirjoittaa. Tapasin matkallani Afrikassa monta muutakin kuuroa, jotka eivät olleet käyneet koulua kun kouluja siellä on niin harvassa eikä siellä ole koulupakkoa. Kahvilasta läksimme kävelemään pitkin hyvää asfalttietä kalliolle. Vähän ajan perästä ajoimme takaisin Algeriin, joka loisti ja säteili ko-meassa iltavalaistuksessa. Seuraavan päivän aamuna kokoontuimme aamiaiselle erääseen ruokapaikkaan. Puheenjohtaja Rodet oli mukana. Päätimme tehdä retken sisämaahan vielä kauemmas Algerista. Paikan nimi oli Bou-Saada, täysin arapialainen kaupunki, 250 kilometrin päässä Algerista.

Maailmansodassa kaatuneitten afrikalaisten soturien muistopatsas

Seuraavan päivän aamuna kokoontuimmekin satamaan, jossa autoasema oli. Nousimme suureen linja-autoon. Meitä oli 11 matkustajaa, kaikki kuuroja, algerilaisia, saksalaisia, ranskalaisia, italialaisia ja minä, tanskalainen. Matkalippu Bou-Saadaan maksoi noin 80 markkaa. Paluumatka oli halvempi. Paitsi meitä oli autossa eräitä arapialaisia kauppiaita, sekä eräs pieni nainen, jonka kasvoja peitti huntu. Autossa oli hirveän kuuma. Nainen otti pois hunnun kasvoiltaan. Ne olivat rumat ja täynnä ryppyjä. Luulimme häntä vanhemmaksikin, mutta hänen todellinen ikänsä lienee ollut noin 40—50 vuotta.

Auton katolla istui vielä 10 matkustajaa. Sinne pääsi halvemmalla.

Kello 7 aamulla läksimme matkaan ajaen Algerin tyhjiä katuja pitkin. Aurinko paahtoi polttavasti. Tie oli niin leveä että 2 autoa mukavasti saattoivat tulla siinä vastakkain. Ajoimme vuoroin ylämäkeä, vuoroin alamäkeä. Joka puolella näkyi hyvin viljeltyjä vainioita ja karjalaumojia, varsinkin lampaista ja kanoja. He-

vosia ja lehmiä näkyi vähemmän. Usein juoksi suuri lammaslauuma automme eteen ja oli meidän seisautettava kulkumme kunnes tuo n. 100—150-päinen lauma pääsi ohitsemme. Näimme kurkiparviakin, jotka varmaankin olivat olleet kesää pohjolan maissa. Myöskin toisia, kauniita muuttolintuparvia näimme. Tien varrelle kasvoi kaktuksia ja palmuja. Ajoimme useitten kylien ohi. Tie nousi yhä korkeammalle. Näköala laajeni yhä yli kallioitten ja hietikkojen. Näimmepä matkan varrella surullisenkin näyn. Eräässä paikassa oli nim. hieno ja kallisarvoinen auto kaatunut tieltä alas syvään kuiluun. Puolenpäivän aikoina saavuimme erääseen pikkukaupunkiin. Sen nimi oli Aumde ja oli se 500 metriä yläpuolella merenpintaa. Heti kertyi ympärillemme suuri lauma arapialaispoikia, jotka tarjosivat palvelustaan. He olisivat kantaneet tavaroitamme ja auttaneet meitä toivossa, että saisivat meiltä rahaa. Rohkeita ovat siellä kerjäläiset. Samassa tuli eräs ranskalainen ravintolan isäntä tarjoamaan meille päivällistä ruokalassaan. Siihen suostuimme. Kun menimme ravintola-huoneeseen oli se aivan pimeä, sillä ikkunat olivat peitetyt karpästen tähden. Hapuilimme ruokasalissa pöytien ja tuolien välitse, sillä emme nähneet mitään kun kirkas auringonvalo oli huikaissut silmämme ulkona. Muutaman hetken perästä olivat silmämme jo tottuneet huoneen hämäryyteen ja saatoimme alkaa ruokailumme. Syötyämme jatkoimme matkaamme autolla, johon saimme 2 uutta matkustajaa, rikkaita arapialaisia kauppiaita, suuria, voimakkaannäköisiä miehiä, joilla oli pitkä par-

Ryhmä osanottajia eri kansallisuuksista

ta. Heillä oli päällään pitkät, valkoiset päällystakit, turbaani päässään sekä rinnallaan kunniamerkkejä kirjavissa nauhoissa. He olivat miellyttävää väkeä ja koettivat puhua kanssamme. Herra Rodet puhui heidän kanssaan ranskaa ja halusivat he saada minulta tietoja Tanskasta. He sanoivat asuvansa Bou-Saadassa, johon mekin olimme matkalla. Kotona odotti heitä kumpaakin 2 vaimoa, kuten he itse ilmoittivat.

(Jatk.)

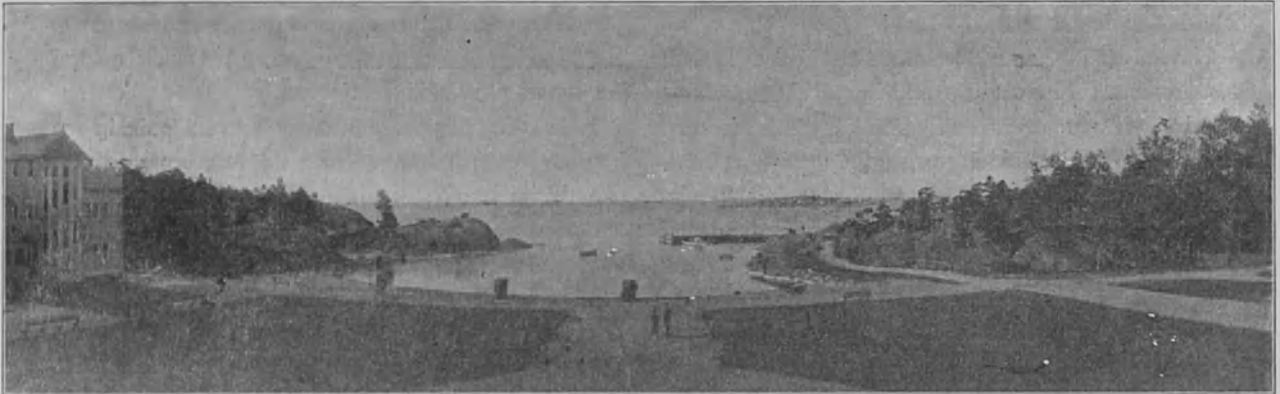
KIRJE HANKONIEMESTÄ

Tahdon kirjoittaa vähäsen "Kuuromykkäin Lehteen" täältä Hankoniemestä.

Mutta syksyn tultua kohisee vain myrskytuulet pitkin katuja, sillä kaupungissa ei ole korkeita kivitaloja es-tämässä syystuulten temmellystä.

Pikku kaupunkimme kaduista on *Puistokatu* kau-nein ja komein. Sitä reunustaa tuuheat puuistutuk-set. Katu ulottuu rautatieasemalta merenrantaan asti, johon on pystytetty patsas saksalaisen armeijan mai-hinnousun muistoksi huhtikuussa v. 1918. Patsas on korkean pilarin muotoinen, jonka juurelle kaksi kivi-porrasta vie. Patsaan molemillakin puolilla on kivi-leijonat. Kauniina kohoaa se taustanaan meri ja sini-nen taivas.

Hankoniemessä on kurojen yhdistyskin, jonka pe-rusti toista vuotta sitten insinööri rouva *Hildur*

Hankoniemenkylpyläranta

Olen asunut täällä jo 3 vuotta. Tämä on pieni, Suomen eteläisimmässä niemessä oleva kaupunki, josa on noin 8,000 asukasta. Hankoniemi on satama-kaupunki, johon laivat ja merenkulkijat voivat las-kea maihin kun myrsky uhkaa tahi kun muut asiat niin vaativat. Kaupungissa on suuri talvisatama sekä uusi "vapaasatama", jonka rakentamiseen kului monta vuotta. Sataman sekä suurien varastomakasiinien rakentamiseen on mennyt paljon rahaa. Jäänsärkijäin avulla voidaan laivaliikettä ylläpitää talvisaikaankin. Usein sattuu talvella, että satamassa on yhtäkaa 15—20 koti- ja ulkomaista laivaa. Silloin on siellä pal-jon vilkasta liikettä. Miehet juoksevat edestakaisin purkaen lastia tahi lastaten aluksia, vipujen ja nosto-kraanojen jyske täyttää ilman. Satama on hankonie-meläisten tärkeä tulolähde sekä kaupunkilaisten ylpeys. Kaupungissa on myös suuri, uudenaikainen kylpylai-tos. Se on rakennettu ihanan havumetsän keskelle, aavalle hiekkarannalle. Viileät merituulet tekevät paikkakunnan miellyttäväksi ja terveelliseksi kesän-viетtopaikaksi. Silloin saapuu Hankoniemeen paljon ihmisiä saamaan itselleen terveyttä ja uusia voimia.

Ström. Hän oli ennen opettajana Pietarsaaren kuu-romykkäinkoulussa. Mutta lyhyen ajan vain saimme pitää häntä keskuudessamme. Jo viime maaliskuussa kutsui Herra hänet kotiin luoksensa. Kuinka kipeästi olisimmekaan tarvinneet häntä vielä luonamme! Kun hän aurinkoisin ja iloisin kasvoin aina otti meidät vastaan kodissaan, niin tunsimme tulevamme todella juhlaan. Mutta me iloitsemme kuitenkin, että hän pääsi vaikeista vaivoistaan. Tapahtukoon Herran tahto!

Yhdistyksemme pitää kokouksiaan eräässä rukous-huoneessa, jonka seurakunta on ilmaiseksi käytettä-väksemme antanut. Tästä saamme me kiittää rovasti Storgårdsia. Hän on harras kurojen ystävä, mutta ikäväksemme on hän perheineen nykyään poismuutta-nut paikkakunnalta. Hän asuu Porvoossa. Äskettäin oli luonamme Kuuromykkäin pappi H. Nyberg. Hän piti meille ehtoollisjumalanpalveluksen kaupungin kir-kossa. Sen jälkeen kokoonnuimme rukoushuoneelle, jossa rovasimme esitti meille mielenkiintoisia muis-telmia ja havaintoja virkamatkoiltaan. Päivä kului toverillisessa seurustelussa kunnes meidän oli lope-tettava kokouksemme ja mentävä kotiin. A. E.

PYSSY

Pyssy se on ihmeellinen kapistus. Kun sinne reikään panee ruutia, haulia ja nallin eteen, niin siitä lähtee hirmuinen täräys, niin että minunkin kuurot korvani sen kuulevat. Olen käsitellyt monenlaisia pyssyjä: pitkiä ja lyhyitä, vaan en ole vielä ennättänyt ampua kuin yhden oravan, sorsan ja koiran.

Olen ollut tuttavuussuhteissa monen metsästäjän kanssa, vaan en ole pitänyt heidän koiristaan ja koiramaisista harrastuksistaan, vaan olen lainaillut heiltä metsästyskirjallisuutta. Minun isäni ja äitini ovat syntyisin Koevolan tienoilta ja vielä 65 vuotta takaperin siellä ammuttiin karhuja ja susia, niinkuin paroni Otto Wrede kertoo "Metsästys ja Kalastus"-lehdessä vuodelta 1920.

Huvittavaa on lukea, kuinka hän kertoo karhun metsästyksestä Sippolassa 1880 luvun alkupuolella, kun hän oli odottamassa karhua kreivi Bergin kanssa: "Seisoimme siksi lähellä toisiamme, että saatoimme sormikielellä puhutella toinen toistamme. Kreivi Berg oli näet aivan kuuro, mutta taitava huulipuheeni tuntija ja osasi erilaisia sormimerkkejä, joita oli minullekin opettanut."

Paitsi tätä katkelmaa olen niissä nähnyt eräitä toisiakin metsästäjiäin kohtauksia kuuromykkäin kanssa, jotka ovat varsin hauskoja.

Vaan pyssyistä olisi oikeastaan tässä puhuttava. Noin 40 vuotta takaperin osti pyssyjä ja ampumatarpeita kuka vaan ja järkevästi niitä käytettiin. Nykyään täytyy hankkia viranomaisilta lupa ja tyhmyksiä tehdään kauhistuttavassa määrässä.

Urheilulliselta näkökannalta olisi sillä suuri merkitys, vaan se on niin kallista urheilua. Paitsi että itse pyssy on kallis, kallista on niillä paukuttelemisenkin.

Teknilliseltä näkökannalta taas on pyssyillä laaja merkitys; niitten rakenne ja aineitten ominaisuudet ottavat kokonaisen tieteenhaaran.

Ennen vanhaan sai ampua missä vaan, nykyään ei sitäkään. Ahtaaksi alkaa tämä maailma käydä.

Eikä nykyään niillä konekivääreilläkään saada jäniksiä enempää kuin sillä vanhanaikaisella suustaladatavallakaan. Ennen vanhaan oli paljon metsiä, vähän metsänhoitajia, nykyään päinvastoin. Samoin nykyään täytyy harjoittaa metsänriistan ja kalanviljelystä, kun ennen niitä vain saalistettiin. Tällainen on maailman meno ennenkuin minä lähdän pois täältä. Minkälaisen peräkaneetin nuorempi sukupolvi tähän kirjoittaneeseen?

Aleks. Puolakka.

VIIPURIN KUUROJEN JUHANNUS-RETKE

Tiistaina kesäkuun 23 p:nä matkusti joukko Viipurin kuuroja Sairalaan juhannusta viettämään kuurojen sisarusten Tihverän luona. Perille saavuttaessa oli jo suuri "kokkotuli" palamassa ja näkyi se jo pitkän matkan päähän. Tämän kirjoittaja ja eräs toverini saavuimme vähän myöhemmin perille, sillä me kävelimme asemalta Tihverään jalkaisin 9 kilometrin matkan toisten ajaessa talon moottoriveneellä suorinta tietä. Tihverän talon väki tarjosi meille kaikille ilmaiseksi kahvia ja ruokaa sekä yösijan. Olipa vielä saunakin valmiina odottamassa, kuten maaseudulla on tapana vieraille tarjona. Vietimme ihanan juhannusyön ennenkuin menimme nukkumaan ystävällisen talon kaksikerroksiseen rakennukseen. Kaikki nukkuvat hyvin pehmeillä vuoteillaan.

Seuraavana aamuna tuli Eino Tihverä poikain maakuuhooneeseen kiirehtimään meitä pukeutumaan, sillä aamukahvi jo odotti meitä. Me tottelimme hänen kehoitustaan, eikä meillä olekaan tapana olla hitaita, vai kuinka? Juotuamme kahvit menimme kaikki katsomaan talon navettaa, joka äskettäin oli valmistunut, ja joka on tullut maksamaan noin 100,000 markkaa. Se on rakennettu sementtitiilistä ja betonista. Navetassa oli hyvin komea, mutta hyvin vihainen, härkä. Sen niska oli paksu kuin painimestarin. Lehmiä oli 10 sekä vielä muutakin karjaa. Syötyämme rupesimme huvittelemaan leikkimällä ja saimme nauraa oikein sydämen pohjasta. Leikin loputtua rupesin kyselemään neiti Lempi Tihverältä, mitä hän pitää Helsingin kaupungista, jossa hän oleskelee? Hän sanoi kaupungin olevan hauskan, mutta siellä on liian suuri ja vilkas liike, joten elämä siellä on varsin rauhattomaa. Maalla sensijaan on rauhallista ja hiljaista, mutta maalla on pitkät matkat toisten kuurojen toverien luo.

Tahdon sanoa nyt puolestani "Kuuromykkäin Lehdessä" lukijoille erään sanan ajateltavaksi: on hyvä ajatella ja muistella tovereitaan. Ei kuitenkaan ole hyvä ajatella heitä liian paljon. Pääasia on, että ajatellaan tulevia vanhuuden päiviä ja vanhuudenpäiväin varojen säästämistä. Sillä "köyhyys ei ole ilo kellekään".

Aika riensi. Me rupesimme varustautumaan lähtöön viimeisellä junalla. Neljä meikäläistä kävelivät asemalle, loput tulivat moottoriveneellä. Tihverän sisarukset saattoivat meitä asemalle. Kaksi toveriamme jäi vielä yöksi taloon, heillä kun ei ollut kiirettä työhön seuraavana päivänä. Kiitimme isäntäväkeä hauska juhannuksen vietosta. Meitä kutsuttiin vie-

lä toistekin tulemaan Tihverään. Lopetan nyt kertomukseni. Toivon vastedes voivani kirjoittaa, mikä ajatukseni on maalaiselämästä ja kaupunkilaiselämästä.

Minkälainen juhannus teillä oli? Kertokaapa!

Tervehdys kaikille Suomen kuuroille:

R. Th. Östman.

Urheiluosasto

KESÄISTÄ PAKINAA

Kun tämän numeron käsikirjoitukset piti lähettää painoon, tulin ajatelleeksi, ettei lukijoillemme siitä olisi suurtakaan iloa, jos saavat lehtensä samoihin aikoihin kuin Hämeenlinnassa ovat ne suuret urheilujuhlamme. Varmastikin lehti on kaksin verroin tervehellämpi, jos se nyt "myöhästyy" viikon verran ja sisältää tiedot saavutetuista tuloksista ja ketkä ovat ne, joille on asetettu raskas velvollisuus ja samalla kunnia edustaa maamme urheilua kansainvälisissä kisoissa Nürnbergissä elok. 21—24 p:nä. Ja niinpä lennätin kirjeen kunnioitettavalle päätoimittajallemme sinne, missä hän nyt käyskentelee "kesälaitumella" — ei tosin viini- eikä viikunapuiden, vaan tavallisten suomalaisten leppien ja petäjien varjossa, tehden siinä ehdotuksen heinä- ja elokuun numerojen yhdistämisestä kaksoisnumeroksi, joka ilmestyy Hämeenlinnan juhlien jälkeen 16-sivuisena, sisältäen m. m. paljon kuvia, matka- y. m. kertomuksia ja muuta kesäistä. Seuraava numero ilmestyisi sitten 6 viikkoa myöhemmin uutisineen Nürnbergin kisain tuloksista — — —

Ja sieltä viini- ja viikuna- — ei kun leppä- ja petäjien varjosta tuli sana, että "tehdään vaan niin, kunhan vaan tilaajat eivät suutu".

Siinä sen kuulitte arvoisat tilaajat ja lukijat! Älkää nyt ensi kerralla tavatessamme hyökätkö tukka pystyssä kovistelevaan allekirjoittanutta, "monessa liemessä keitettyä" lehtineekeriä siitä, että toimitan teille nyt hyvää kaksinkertaisen annoksen yhdellä kertaa, että jaksaisitte vähän kauvemmin "paastota"; sitä nopeammin te sitten saatte tiedon mieliänne jännittävästä tapahtumista koti- ja ulkomailla, ettei ole suurta väliä, jos vähempiarvoiset "uutiset" saisivat hieman kauvemmin levätä.

Uskoen arvoisain lukijaimme olevan samaa mieltä kanssani, toivotan kaikille herttaista ja hauskaa kesää, että sen kuluessa saisitte runsaasti uutta terveyttä, voimaa ja uskoa syksyn pimeitä päiviä vastaanottamaan. Panen siis minäkin pisteen tähän pakinaan ja lähdän viivana kesälaitumelle.

Ruuri.

KUL:n RATA- JA KENTTÄURHEILU-MESTARUUSKILPAILUT

Hämeenlinnassa heinäkuun 11—12 päivinä onnistuivat kaikinpuolin erinomaisesti. Tosin ensimmäisenä kilpailupäivänä taivas uhkaili sateella ja uintikilpailujen päätyttyä ropsauttikin katsojain niskaan aika sadekuuron, mutta sen enempää sitä ei tullutkaan. Lienevätkö uimarimme sitä huomanneet, kun olivat jo valmiiksi kasteltuja, en kysynyt. Uintitulokset olivat jonkinverran parantuneet viime vuodesta, koska saavutettiin uusia ennätyksiä. Naisten 50 m rintauinnin voitti neiti Aura Eskelinen, lyöden samalla viimevuotisen ennätyksen. Miesten 50 m vapaauintin taas voitti viimevuotinen tekijä, V. Tuominen, joka helposti vei voiton 100 m rintauinnissakin, rikkoen molemmissa lajeissa oman viimevuotisen ennätyksensä.

Tulokset uimakilpailuissa olivat:

100 m rintauinti: 1. V. Tuominen, Helsinki 1.44,5; 2. O. Kilpinen, Helsinki 2.05,5.

50 m vapaauinti: 1. V. Tuominen, Helsinki 41,7; 2. Hj. Sandblom, Helsinki 58,1.

Naisten 50 m rintauinti: 1. Aura Eskelinen, Helsinki 1.02; 2. Rakel Laitinen, Helsinki 1.06; 3. Sirkka Laakso, Kymnlaakso 1.08,2.

Varsinaiset mestaruuskilpailut alkoivat samana päivänä klo 16 kaupungin urheilukentällä naisten ja miesten 100 m juoksun koe-erillä. Samalla suoritettiin kuulantyyöntö, korkeushyppy, 1500 m juoksu, kiekonheitto ja 200 m juoksun koe-erä. Tulokset useimmissa lajeissa olivat entisiä paremmat, ja saavutettiin tämän päivän kilpailuissa uintikilpailujen lisäksi 3 uutta ennätystä, kaikki Valentin Kaurelan nimiin, nim. kuulassa 12,33, korkeushypyssä 171, kiekossa 35,74, joilla tämä etevä urheilija osoitti olevansa oikeassa vireessä Nürnbergin olympialaisia varten. Tämän päivän tulokset olivat:

100 m koe-erät: I erä 1. M. Katainen, Tampere 12,7; 2. B. Ahlbäck, Helsinki 1 m jälessä; 3. O. Merikallio, Helsinki 7 m jälessä. II erä: 1. A. Jämsen, Jyväskylä 13,5; 2. L. Kaurela, Hämeenlinna 1,60 m jälessä; 3. T. Jarva, Viipuri 2,80 m jälessä. III erä: 1. V. Kaurela, Hämeenlinna 12,3; 2. H. Vikberg, Helsinki 5 m jälessä; 3. Y. Merivirta, Hämeenlinna 10,60 m jälessä.

Kuulantyyöntö: 1. V. Kaurela, Hämeenlinna 12,33 (uusi K.U.L:n ennätys); 2. H. Vikberg, Helsinki 9,90; 3. T. Averin, Viipuri 9,84.

Korkeushyppy: 1. V. Kaurela 171 (uusi ennätys); 2. A. Jämsen, Jyväskylä 1,50 (uusinta 1,55).

Naisten 100 m juoksu: I erä: 1. Kaisu Valtari, Hämeenlinna 15,9; 2. Taimi Kumlin, Helsinki 5 m jälessä; 3. Sirkka Laakso, Kymnlaakso 5,5 m jälessä. II erä: Martta Nieminen, Turku 15,2; 2. Lempi Rantala, Kymnlaakso 2 m jälessä; 3. Aura Eskelinen, Helsinki 5,20 m jälessä.

1500 m juoksu: 1. T. Ala-Kilponen, Tampere 4.23,7; 2. P. Niinikangas, Turku 4.24,9; 3. P. Valtari, Hämeenlinna 4.28.

Kiekonheitto: V. Kaurela, Hämeenlinna 35,74 (uusi ennätys); 2. A. Jämsen, Jyväskylä 29,38; 3. H. Vikberg, Helsinki 27,75.

200 m juoksu: I erä: 1. M. Katainen, Tampere 26,0; 2. B. Ahlbäck, Helsinki 0,20 m jälessä; 3. K. Nordberg, Helsinki 13 m. II erä: 1. V. Kaurela, Hämeenlinna 26,0; 2. H. Vikberg, Helsinki 7,20 m jäl.; 3. A. Jämsen, Jyväskylä 11 m jälessä.

Sunnuntain kilpailut alkoivat klo 10:ltä. Lauan-tain kilpailuista viisastuneena otti yleisö tällä kertaa varteen hra V. Sihvolan neuvon, pysyä poissa kentältä kuljeksimasta ja tuloksia palkintotuomarin olan yli kurkistelemasta, mikä teki haittaa monissa edellisissä kilpailuissa. Nyt katsojat pysyttelivät kentän reunoilla ja tulokuuluttajat pitivät huolta siitä, että katsojat saivat heti tiedon tuloksista kunkin lajin päätyttyä. Näin olivat nähdäkseni kaikki tyytyväisiä ja kilpailut sujuivat suurin piirtein katsoen moitteetomassa järjestyksessä, määräajan sisällä. Sen jälkeen oli liittoneuvostolla alustava neuvottelu olympialais-ehdokkaista.

Tulokset sunnuntain kilpailuista olivat:

Naisten 100 m juoksu (loppukilpailu): 1. Martta Nieminen, Turku 15,0; 2. Kaisu Valtari, Hämeenlinna 40 cm jälessä; 3. Lempi Rantala, Kotka 180 cm jälessä.

100 m juoksu (loppukilpailu): 1. M. Katainen, Tampere 12,0; 2. V. Kaurela 20 cm jälessä; 3. B. Ahlbäck, Helsinki 3 m jälessä.

200 m juoksu (loppukilpailu): 1. M. Katainen, Tampere 25,0; 2. B. Ahlbäck, Helsinki 3,5 m jälessä; 3. V. Kaurela, Hämeenlinna 7,30 m jälessä.

400 m juoksu: 1. P. Valtari, Hämeenlinna 58,2; 2. M. Katainen, Tampere 60,5; 3. A. Helenius, Helsinki 60,6.

800 m juoksu: 1. P. Valtari, Hämeenlinna 2.09,5 (uusi ennätys); 2. I. Valtonen, Hämeenlinna 2.10,5; 3. A. Helenius, Helsinki 2.19,5.

5000 m juoksu: 1. P. Niinikangas, Turku 16.14,7 (uusi ennätys); 2. T. Ala-Kilponen, Tampere 16.24,8; 3. M. Mölsä, Viipuri 16.26.

Pituushyppy: 1. V. Kaurela, Hämeenlinna 582;

2. O. Merikallio, Helsinki 556; 3. A. Jämsen, Jyväskylä 536.

Seiväshyppy: 1. V. Kaurela, Hämeenlinna 300 cm; 2. A. Jämsen, Jyväskylä, 280 cm.

Keihäänheitto: 1. V. Kaurela, Hämeenlinna 50,35 (uusi ennätys); 2. A. Jämsen, Jyväskylä 46,54; 3. H. Vikberg, Helsinki 45,48.

Seurainvälisen 4x100 m viestin voitti Hämeenlinnan Kuuromykkä-Urheilijain joukkue (I. Valtonen, L. Kaurela, P. Valtari, V. Kaurela) yht. tuloksella 50,2. Toiseksi tuli Helsingin joukkue ajalla 50,7.

Niin kuin näkyy, saavutettiin tällöinkin useita uusia ennätyksiä. Urheilijoita oli ilmoittautunut kilpailuihin 38 henkeä, joten vähennyistä osanottajamäärässä ei ole havaittavissa kunniakirjapalkintoihin siirtymisen johdosta. Tällä urheilijamme osoittavat ymmärtävänsä vaikean ajan velvoitukset, mitkä pakoittavat menojen supistuksiin, että liitto voisi paremmin toimia urheilun hyväksi. Lopettajaisjuhlassa Lyseolla oli "täysi huone", noin 120 henkeä, miltei kaikki kuuroja. Näyttää siltä, että taloudellinenkin tulos näistä kisoista oli Hämeenlinnan K.m.-Urheilijoille varsin tyydyttävä, puhumattakaan siitä kunniaista mitä sen erinomainen urheilija-aines tuotti.

Liittoneuvosto kokoontui vähää ennen lopettajaisjuhlaa ja toimitti olympialaisedustajien vaalin. Tämän kunnian saivat seuraavat parhaimmat urheilijat: V. Kaurela, M. Katainen, T. Ala-Kilponen, M. Mölsä, varalle P. Valtari ja P. Niinikangas. Myönnettiin myöskin pienempi avustus H. Vikbergille, joka oli ilmoittanut haluavansa omalla kustannuksellaan osallistua Nürnbergin kisoihin. Hra V. Sihvolaa pyydettiin urheilijajoukkueen johtajaksi, myöntäen hänelle tarpeellista matka-avustusta, millä peittää osan kustannuksistaan. Huvimatkaillijoina ilmoittivat lähtevänsä mukaan hrat Sandblom ja Vuorinen omalla kustannuksellaan. Liiton ja NDI:n puheenjohtaja hra Karilaan vaali retken varsinaiseksi johtajaksi vahvistettiin äänestyksellä.

Mainittakoon, että olympialaiskeräyksemme oli tuottanut vaikeasta ajasta huolimatta n. 17.000 markkaa, siihen sisällytettynä myöskin saatu 5000 markan avustus raha-arpajaisten voittovaroista, joten voidaan valituille urheiluedustajille valmistaa tyydyttävämmät ruokailuolot liiton puolesta kuin aikaisemmillä retkillä, joilla he saivat tulla omin eväin toimeen, joskus nälkääkin nähden, kun myönnetty rahamäärä oli laskettu alle toimeentulominimin. Niinollen voimme toivoa, että poikamme nyt ensimmäisellä retkellään Eurooppaan voivat saavuttaa maallemme mainetta niin-

kuin kuulevatkin jo kauvan ovat tehneet. Varmaa ainakin on, että he tulevat panemaan parastaan, ettei heihin kohdistetut toiveet tulisi pettämään. Siitä saamme tiedon lehtemme ensi numerossa, kuinka he ovat onnistuneet.

Tässä yhteydessä mainittakoon, että olympialaiskeräyksessä saavutti suurimman rahamäärän hra Ilmari Vuorinen Turusta, keräten 2.000 markkaa. Tämä summa oli muihin verrattuna niin ylivoimainen, että hän saa I palkinnon keräyskilpailussa. Muut eivät olleet täyttäneet asetettua ehtoa 1000 markan keräyssumman ylittämisestä, joten II ja III palkinnon jakaminen lykkääntyi syksyyn, jos silloin ilmaantuu vaatimukset täyttäviä tuloksia.

Tulevantalviset hiihtomestaruuskilpailut päätettiin antaa Kuopion Kuuromykkä-Urheilijoille, koska muita halukkaita ei ilmaantunut.

Tässä on nyt sitten lyhyesti kerrottuna kaikki mitä oikeastaan Hämeenlinnaan tällä kertaa kuuluu. Kerrokoon muut enemmän elämyksistään siellä. Sitä odottaen merkitsen tähän nimimerkkini. Ruuvi.

RAHAIN KERÄYS

Nürnbergin olympialaismatkaa varten ovat tilittäneet: hra Kosti Remmi, Lahti 450:—, K.m. koulun opettajisto, Porvoo 40:—, hra Åke Sohlström, Karttula 800:—, K. O. P:n henkilökunta, Helsinki 600:—, hra Adolf Marttila, Säynätsalo 283:—, hra Antti Härmä, Keuruu 180:—, hra T. K., Helsinki 20:—, nti Martta Nieminen, Salo 121:—, hra T. A., Helsinki 105:—, hra Georg Örn, Helsinki 130:—, hra Albert Holmström, Hanko 65:—, hra M. Hämäläinen, Viitasaari 15:—, Tuntematon, Kangasala 50:—, rouva Anna Puttila, Valkama 50:—, nti Miina Piilonen, Äänekoski 150:—, nti Aili Pyymäki, Hyvinkää 300:50, hra Eino Kokko, Läskelä 130:—, hra A. R—nen, Helsinki 20:—, nti Olga Nuutinen, Keitele 10:—, hra Sulo Tyyniaho, Oulu 25:—, hra Emil Raitio, Porvoo 10:—, Nimetön 5:—, nti Helmi Hakko, Laihia 110:—, hra Sävele Angervo, Naantali 40:—, hra Väinö Angervo, Turku 100:—, nti Edit Collin, Tuusula 10:—, hra Aarne Lehti, Suomenlinna 15:—, hra Kustaa Lepänen, Lahti 50:—, nti Elin Järvelä, Kauppilanmäki 15:—, nti Anni Sallgén, Kokemäki 120:—, hra Herman Vikberg, Tammisaari 10:—, hra Börje Ahlbäck, Helsinki 45:—, hra Lauri Vainola, Hikiä 92:—, hra Osk. Liikkanen, Kotka 50:—, hra Jussi Mattila, Kotka 118:—, nti Tyyne Mäkelä, Kuusankoski 205:—, hra Ilmari Vuorinen, Turku 2.240:—, hra Olli Ollikka, Viipuri 12:—, hra Matti Katainen, Tampere 328:—, hra K. V. Koskela, Tampere 176:—, hra Urho Lehtimäki 105:—, hra Jussi Väisänen, Kuopio 25:—, hra Jalkanen, Kuopio 10:—, hra A. Holopainen, Kuopio 70:50, hra Elias Savisaari, Turku 20:—, hra Kalle Ilta-nen, Salo 158:—, hra Arvid Järvinen, Aura 43:—, hra M. Kostiainen, Ruokolahti 151:—, hra A. Jämsén, Suolahti

81:—, hra E. Kettula, Noppo 50:—, hra Antti Jäkälä, Välijoki 30:—.

Lausumme kaikille täten parhaat kiitoksemme.

Helsingissä, heinäk. 10 p. 1931.

K.U.L:n Liittoballitus.

Tietoja kotimaasta

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON VUOSIKOKOUS

(Tilan puutteessa myöhästynyt.)

Marianpäivänä, maaliskuun 25:nä pidettiin Suomen kuuromykkäinliiton vuosikokous Helsingissä. Kokoukseen olivat lähettäneet edustajiaan 19 Liiton haaraosastoa, nim. seuraavat: *Turku*, hra E. Savisaari, *Tampere*, neiti Siiri Talvia, *Kuopio*, hra Antti Hartikainen, *Kotka*, rouva Aili Sihvola, *Pori*, neiti Ina Nordlund, *Vaasa*, hra Ilo Kangasniemi, *Lappeenranta*, rouva Lyyli Laitiainen, *Riihimäki*, hra Leuri Vainola, *Pietarsaari*, hra Uno Björn, *Hämeenlinna*, hra Ilmari Valtonen, *Jyväskylä*, hra Urho Lehtimäki, *Helsinki*, neiti Aina Blomqvist, herrat Hj. Sandblom, Aug. Virtanen ja Knut Rosenberg, "Effata" Kiikka, hra J. F. Talvia, *Porvoo*, nti Alice Vesterlund, *Salo*, neiti Maiju Nieminen, *Viipuri*, hra R. Östman, *Lahti*, hra K. Mäkelä, *Hämeenkyrö*, hra T. Hirvikoski, *Kokkola*, neiti E. Hackzell.

Vuosikokoukseen osallistui sen lisäksi suuri joukko kuuroja ja eräitä Liiton kuulevia jäseniä Helsingistä ja muiltakin paikkakunnilta.

Ennen varsinaisen kokouksen alkamista kokoontuivat osanottajat Helsingin kuurojen kirkkoon, missä jumalanpalveluksen toimittivat pastorit O. Myyryläinen ja H. Nyberg. Kirkosta siirryttiin kokouspaikkaan, Helsingin kuurojen yhdistyksen huoneustoon, Liisankatu 27, missä edustajain valtakirjojen tarkastus toimitettiin.

Kello 13 avasi kokouksen Liiton puheenjohtaja, kouluneuvos V. Forsius lausuen muutamia sanoja tervehdykseksi osanottajille. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin kouluneuvos Forsius, sihteeriksi rov. H. Nyberg ja tulkiksi rouva Elma Ignatius.

Liiton äänenkannattajissa aikaisemmin julkaistu vuosikertomus kuluneelta vuodelta hyväksyttiin muistutuksesta. Sitten luettiin tilikertomus Liiton rahavarojen käytöstä ja hoidosta sekä tilintarkastajain, maisteri S. Heikelin ja hra Väinö Sihvolan niistä antama hyväksyvä lausunto. Päätettiin hra Lauri Vainolan toimiessa puheenjohtajana myöntää rahastonhoitajalle ja keskushallitukselle tilivapaus. Kokouksen puolesta huomautettiin, että Liiton toimintaan olisi saatava enemmän vauhtia ja lausuttiin toivomus, että Liitto voisi antaa enemmän työtä kirjapaino "Surdukselle". Ryhdyttiin sitten vaaleihin. Eroamisvuorossa keskushallituksen jäsenyydestä tällä kertaa olivat rouva Elma Ignatius sekä herrat V. Forsius ja V. Salovaara. Valituiksi tulivat lippuäänestyksellä rouva *Helmi Nyberg* 45 äänellä, neiti *Helvi Korbonen* 41 äänellä ja kouluneuvos *V. Forsius* 37 äänellä. Hajaääniä saivat rouva E. Ignatius 28, hra Salovaara 20

ja hra A. Jokelainen 24 ääntä. Varajäseniksi valittiin huutoäänestyksellä rouva Elma Ignatius ja hra Antti Jokelainen.

Liiton keskusballituksen jäsenet v. 1931 ovat siis seuraavat: 1929 valitut hrat A. Norstedt, John Sundberg ja H. Nyberg. Varajäsen hra F. Schoulz. 1930 valitut hrat E. Karilas, R. Pitkänen ja J. Luomajoki. Varajäsen A. Jokelainen. 1921 valitut rva Helmi Nyberg, neiti Helvi Korhonen ja kouluneuvos V. Forsius. Varajäsen rva Elma Ignatius.

Eroamisvuorossa Lisätystä keskushallituksesta olivat opettaja J. K. Palomaa Turusta, hra Väinö Sihvola Inkeroisista ja varajäsen johtaja E. J. Pesonen Turusta. Nämä valittiin huutoäänestyksellä kaikki uudestaan.

Lisätyn keskusballituksen jäsenet vuonna 1931 ovat siis seuraavat: 1929 valitut neiti Siiri Talyia Tampere, hra E. Savaari Turku ja varajäsen hra R. Pitkänen Helsinki. 1930 valitut neiti Alice Vesterlund Porvoo, hra Lauri Väinö Hausjärvi sekä varajäsen hra Antti Jokelainen Helsinki. 1931 valitut opettaja J. K. Palomaa Turku ja hra Väinö Sihvola Inkeroinen sekä varajäsen johtaja E. J. Pesonen Turku. Liiton tilintarkastajiksi valittiin maisteri neiti S. Heikel ja hra Vilho Salovaara, varalle neiti Linda Aschan. Vuosikokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin hra Martti Mikkolainen ja rouva Solveig Karilas. Vaalien päätyttyä ryhdyttiin keskusteluihin.

Ensimmäisen keskustelukysymyksen alusti herra Uno Björn Pietarsaaresta, joka lausui seuraavaa: Täällä Liiton vuosikokouksessa tulee varmaankin pohdittavaksi tänäkin vuonna, kuten edellisinäkin, joukko kysymyksiä, jotka kaikki ovat hyödyllisiä ja tärkeitä meille kuuroidle. Mutta nämä ehdotukset ja keskustelukysymykset ovat tavallisesti koskeneet meidän toimintaamme onnen päivinä, myötäkäymisessä. Sen sijaan ei ole ollut käsiteltävänä yhtään ehdotusta, josta meillä olisi hyötyä vastoinkäymisen ja kovien koetelemusten aikoina. Sentähden rohkenen minä ehdottaa, että perustaisimme keskuuteemme yhteisen *sairasavustusrahaston*, tahi mikä sen nimeksi parhaiten sopisi. Jokainen meistä varmaan käsittää, miten tärkeä ja tarpeellinen sellainen olisi.

Vaikka elomme tie joskus näyttääkin ehkä valoiselta ja onnekaalta niin voimme odottamatta joutua kovien koetelemusten keskelle, — joudumme kenties sairaiksi, työkykymme vähenee, emme pysty mitään ansaitsemaan. Silloin on meidän tultava toimeen vain niillä pienillä säästöillä, joita meillä ehkä on tahi avustuksilla jostakin sairaspurarahastosta.

Useat kuurot kuuluvat niihin suuriin sairaspurarahastoihin, joita tehtaissa työläisten kesken on olemassa. Niistä annetaan sairaspurarahastosta tarvittaessa tavallisesti pienissä erissä. Mutta erittäin tervetullut sairauden sattuessa olisi avustus itse perustamastamme apurahastosta, jota aikojen kuluessa itse olisimme jäsenmaksuilla kartuttaneet. Ruotsinmaan kuuroidle on jo oma sairaus- ja hautausapurahasto. Sikäläisistä kuuroidle lehdistä voi milloin tahansa lukea sen toiminnasta. Sillä on jo varat, liki miljoona Suomen markkaa (96,000 Ruotsin kruunua). Eikö tämä ole rohkaiseva ja innostava esimerkki meille? Kyseenalaisen rahaston perustamiseen saisimme sopivat neuvot ja ohjeet Ruotsista. Jos ehdotukseni saavuttaa täällä kannatusta, niin ehdotan, että Liittomme niin pian kuin suirkin perustaisi sairaspurarahaston kuu-

romyckille. Toiseksi ehdotan, että kokous valitseisi toimikunnan tätä asiaa ja sen toteuttamismahdollisuuksia pohtimaan. Toimikunnan tehtäväksi tulisi myös hankkia tietoja ja kokemuksia tällaisten apurahastojen toiminnasta muissa maissa.

Asian johdosta syntyi vilkas keskustelu. Kaikki puhujat myönsivät asian tärkeyden, mutta sen toteuttamisen suhteen oltiin epätietoisia. Arveltiin esim. vuosimaksujen näin pienessä apurahastossa tulevan siksi suuriksi, että niitä on kuuroidle vaikea maksaa. Ehkä herää sen osakkaiden keskuudessa tyytymättömyyttä, kun joka vuosi, ehkä joka kuukausi pitäisi maksaa jäsenmaksua, mutta rahastosta ei mitään anneta takaisin muille kuin sairaille. Terveet eivät siis hyötyisi mitään siitä. Sitäpaitsi tarvitaan suuret pääomat tällaisen rahaston perustamiseen, jotta siitä jotain tuntuvaa apua voisi olla. Voisivatko kuurot niitä saada kokoon? Varsinkin nykyään on niin monta rahainkeräystä käynnissä kuuroidle keskuudessa. — Epäiltiin, etteivät kuuroidle rahat kaikkiin näihin maksuihin riitä. Olisi jätettävä asia kypsämään.

Kokous asetti kolmihenkeisen toimikunnan, johon valittiin neiti S. Heikel, rouva Helmi Nyberg ja herra John Sundberg asiaa pohtimaan ja siitä aikoinaan Liiton keskusballitukselle ehdotuksensa tuomaan.

Seuraavan keskustelukysymyksen esitti hra *A. Hartikainen* Kuopiosta. Sen sisältö oli seuraava:

Arvoisat edustajat. Kuuromykkäin liitolla on tapana kutsua kuuromykkäinyhdistyksiä osallistumaan jokavuotiseen liittokokoukseen Helsingissä. Joka vuosi päättämään liiton asioita. Kokemus on tähän asti osoittanut, että vuosikokouksien päätöksien käytännöllisistä toteuttamisista ei ollut saavutettavissa huomattavaa pysyvää tulosta. Päinvastoin monet päätökset jäivät arkistoon pölymään. Sivumennen mainittakoon, että esim. päätettiin monta vuotta sitten perustaa maanviljelys- tai ammattikoulu kuuroidle j. n. e. Ne perustettiin, mutta kohtapuoleen koulut riutuivat — oppilaitten puutteessa. Tässä yhteydessä pyydän huomauttaa, että en tarkoita jatko-opistokysymystä, sitä valmistelee jo erityinen toimikunta. Sitä olisi kaikin keinoin kannatettava.

Ja sitäpaitsi liiton hallituksien (keskushallitus ja lisätty keskushallitus) jäsenet valitaan vuosikokouksissa melkein kaikki aina uudelleen poikkeustapauksia lukuunottamatta. Ja sellaiset vaalit suoritetaan aina joka vuosi kaavamaiseen tapaan. Juuri tämä vaalien toimitus onkin vuosikokouksien oleellisin tarkoitus. Näin ollen edustajien matkakustannukset tulevat vuosien mittaan hirveän kalliiksi sekä liitolle että yhdistyksille.

Tämän vuoksi olen ajatellut ehdottaa, että Kuuromykkäinliiton jokavuotinen liittokokous olisi muutettava kolmi-vuotisliittokokoukseksi. Nimitys "lisätty keskushallitus" olisi myös muutettava liittoneuvostoksi, johon saisivat kuulua keskushallituksen jäsenien lisäksi myöskin kuuromykkäinyhdistyksiä puheenjohtajat tai lähinnä sihteeri. Tällä tavalla järjestettynä tulisi liiton ja yhdistyksen välinen vuorovaikutus läheisemmäksi ja hedelmälliseksi.

Alustuksensa tueksi esitti hra Hartikainen Kuopion kuuroidle yhdistyksen opettajajäsenten kirjelmän (9 allekirjoitusta), jolla he lämpimästi kannattavat alustajan ajatuksia.

Hra Hartikaisen esityksen johdosta käytettiin monta puheenvuoroa, mutta siitä ei kukaan kannattanut. Huomautettiin, miten virkistäviä ja yhdistysten elämälle uusia aatteita antavia liiton vuotuiset kokoukset ovat, joten olisi niiden toiminnalle suuri vahinko jos niitä ei enää jokavuotuisina jatkettaisi. Asia sai siis raueta kannatuksen puutteessa.

Pastori Myyryläinen alusti kysymyksen Liiton haaraosastojen rahavaraain hoidosta. Alustaja ehdotti:

1. Että kuuromykkäinliiton toimesta otettaisiin käytäntöön yhdenmukainen tilinpito ja samanlaiset tilikirjat kaikissa kuuromykkäin muodostamissa yhdistyksissä.

2. Että kuuromykkäinliitto hankkisi ja yhdistyksille toimittaisi seikkaperäiset ohjeet noudatettavaksi tilien hoitamisessa.

3. Että kuuromykkäinliitto parhaaksi katsomallaan tavalla ottaisi osaa yhdistyksiens vuotuisiin tilien tarkastuksiin.

4. Että kuuromykkäinliitto hankkisi täydelliset jäljennökset tileistä tai muulla sopivaksi katsomallaan tavalla seuraisi ja tarvittaessa ohjaisi kuuromykkäinyhdistysten rahavaraain hoitoa.

Ehdotetut ponnet hyväksyttiin ja jätettiin Keskushallituksen huomioonotettaviksi.

Viimeisen keskustelukysymyksen alusti neiti Ina Nordlund Porista aiheenaan: *Eikö Suomen Kuuromykkäinliitto ottaisi sydämen asiakseen järjestää n. s. kristillisiä päiviä eri aikoina miehille ja naisille eri puolilla maata?*

Alustaja valitti, että maamme kurojen keskuudessa valitsee uskonnollinen välinpitämättömyys ja että sentähden tarvitseisi keksiä uusia keinoja ja työtapoja hengellisen harastuksen herättämiseksi ja ylläpitämiseksi heidän piireissään. Aikamme materialistinen, aineellisuuteen vaipunut mieli vie kuurotkin mukanaan turmiota kohti. Olisi koetettava pelastaa heitä oikealle elämän tielle.

Läsnäolevien 3 kuurojen matkapappien puolesta ilmoitettiin olevan ilahuttavaa tällaisen toivomuksen esittäminen tässä kokouksessa. Pappien mieluinen velvollisuus on tarttua kiinni alustajan ehdotukseen ja ruveta sitä kehittämään. Kokous jätti matkapappien tehtäväksi kokeilla mainitunlaisten päivien pitämällä ja pastorit toivovat Liitolta saavansa avustusta jos sellaista joskus tämän asian hyväksi tarvitaan.

Tähän päättyivät keskustelut. Puheenjohtaja lausui kiitoksensa läsnäolleille edustajille kokoukseen saapumisestaan ja keskusteluihin y. m. osanotostaan sekä toivotti heidän edustamilleen yhdistyksille valoisaa tulevaisuutta. Puheenjohtajaa kiitti lämpimän sanoin past Myyryläinen.

Kokouspäivän iltaa vietettiin kokouspaikassa juhlaillanvietolla, jossa oli runsaasti sekä osanottajia että ohjelmaa. Esiintyjistä mainittakoon pastori Karhu Oulusta, joka hausalla ja kiintoisella tavalla kertoi toiminnastaan Pohjanmaan ja Lapin kurojen parissa sekä sikäläisten kurojen elämästä ja toimeentulosta yleensä. Useat edustajat kertoivat omien yhdistystensä toiminnasta, kuten neidit Nordlund ja Hackzell, herrat Kangasniemi, Sandblom, Talvia, Östman, Hirvikoski, Savisaari, Björn, Lehtimäki y. m. Neiti Alice Vesterlund piti puheen kouluneuvos Forsiukselle, jolle samalla rva Rosenberg ojensi kokouksen puolesta kimpun kukkia. Kouluneuvos kiitti hausalla puheella kukkasista. Väliaikoina tarjottiin kaikille teetä leipineen. Illan puheista oli varmasti hyötyä kurojen yhdistyselämälle, sillä

toisten kokemuksia kuullessa ja seurattessa aina hyötty. Eritään merkillepantavaa oli kuulla muutamien haaraosastojen "oma-koti"-hankkeista. Porissa esim. on k.m. yhdistys jo ostanut oman talon. Viipurissa on monien vuosien kuluessa kerätty varoja oman kodin hankkimiseksi ja ilmoitettiin niitä olevan koossa jo noin 60—70,000 mk. Ja Turussa palaa oma-koti-aate innokkaana liekinä. Yli puolisaatauhatta on jo sielläkin koottu rahaa. Näin sitä köyhän Suomenkin kuurot eteenpäin ponnistelevat.

SALOSTA. Onnistunut kesäjuhla on ollut Salon k.m. yhdistyksen toimesta Hajalassa puuseppä Laineen huvilassa kesäkuun 28 p:nä. Juhlaan kertyi monikymmeninen joukko yleisöä enemmän kuin oli aavistettukaan. Juhlapäivän aamupuolella aurinko oli täydessä terässään heittäen lämpimiä säteitä. Vieno tuuli puhalteli. Mieliä oli koko ajan korkeaa siitä huolimatta, että iltapuolella sää muuttui kylmätuuliseksi ja välillä oli lyhyt sadekuuro.

Keskellä juhlapäivää juhlapaikalle porhalsi suuri kuorma-auto Hämeenlinnasta — siis sisaryhdistys huviretkellä juhlaamme osallistumaan. Komeahkoa Hämeestä tullutta väkeä nähdessään salolaiset joutuivat aivan pökerryksiin, niin etteivät osanneet rientää edes vastaanottamaan paitsi juhlan järjestäjä sydän ilosta tulvillaan, joka ennakkola oli saanut sisaryhdistyksen päähoivaajilta leikkisessä muodossa tulleen ilmoituksen, että he tulevat isolla joukolla Salon puolelle juhlimaan. Hetken pökerryksistä toinnuttuaan yhdyttiin iloiseen ja toverilliseen seurusteluun.

Juhlakokous aloitettiin M. Niemisen tervehdyspuheella, jonka jälkeen henkistä ohjelmaa suorittivat hra Rurik Pitkänen H:gistä K.m. Liiton lähettämänä, rouva Vilkki ja hra E. Raitanen Turun k.m. raittiusyh. lähettämänä ja vapaita puheita pitivät hra ja rouva Ylén Hämeenlinnasta. Ohjelmassa oli lisäksi huviposti, kätköetsintä, sana-arvoitus ja näytöskappale, joista kahdesta viimeksimainituista kertyi sievä tulo kassaan. Näytöskappaleen järjesti hra K. Blomberg, Turusta, entisenä salolaisena Salon k.m. y:n kassan hyväksi. Tuloja ravintolasta ja huvipuolesta karttui paljon taloudellisesti ahtaasta ajasta huolimatta kassaan.

Juhla loppui kätköetsintään, jonka rouva Vilkki voitti. Oltiin kaikkiin tyytyväisiä kun hajaannuttiin eri tahoille. Hämeen auto lähti melkein viimeisenä juhlapaikalta kotia kohti, — joukossa komeita urheilijoitakin. — Vastaisuudessa lähdetään joukolla vastavierailulle Hämeenlinnaan.

Maiikki.

VIIME KESÄKUUN 7 päivänä Turun Urheilupuistossa suoritetussa Forssan "Alun" ja Maarian "Pyrkivän" (T.U.L.) välisessä seuraottelussa yleisurheilussa saavutti k.m. P. Niinikangas 3,000 juoksussa meikäläisiin nähden erinomaisen ajan 9,36 jääden kolmannelle tilalle, ensimmäisen ajan ollessa 9,26,2.

RIIHIMÄEN k.m. yhdistyksen kesäkokous pidetään heinäkuun 26 p:nä Hausjärven Vainolassa. Tervetuloa vaan huvimatalle!

KUUROJEN KESÄJUHLA SEINÄJOELLA. Sunnuntaina elokuun 2 p:nä toimeenpanee Seinäjoen kurojenyhdistys tavanmukaisen kesäjuhlaansa Seinäjoen yhteistalolla kello 10 ap.

JYVÄSKYLÄN KUUROMYKKÄINKOULUSTA pääsi pois tänä kevännä seuraavat oppilaat: Viljo Valfrid Alinen, synt. 1910, Merikarvia; Onni Hemming Helsingius, 1912, Iitti; Villiam Holopainen, 1909, Harlu; Pentti Kaarlo Nihtilä, 1911, Nastola; Ilmari Väliketo, 1912, Alajärvi; Impi Eliina Kallio, 1913, Virrat; Siiri Maria Montonen, 1914, Kymi; Saima Maria Siira, 1912, Joutseno; Lyyli Torikka, 1913, Nuijamaa; Kauko Jooseppi Mannonen, 1914, Koivisto; Viljo Nikolai Per, 1913, Loimaa; Vilho Mikael Viljakainen, 1910, Sulkava; Martta Maria Hyvärinen, 1912, Jaakkima; Aili Luomala, 1904, Lappajärvi; Meeri Parkkinen, 1912, Puumala; Helmi Vilhelmina Vatanen, synt. 1910, Muurame.

KUOLLEITA. Kesäkuun 26 p:nä kuoli Lovisan kaupungissa kuuromykkä ompelijatar, neiti *Mathilda Forsman* yli 70 v. vanhana. Vainaja oli syntynyt Pernajassa ja käynyt Porvoon k.m. koulun. Nuoruudessaan asui hän m. m. Pietarissa jonkun aikaa kunnes asettiin Lovisaan, jossa asui elämänsä loppuun saakka. Vainaja oli harvinaisen etevä vanhanajan kuuromykkä ja hänen pieni kotinsa oli pitkien vuosien aikana kokouspaikkana ympäristön kuuroille. Hän sai halvauksen viime keväänä, josta ei enää jaksanut parantua. Uskolliset omaisten ja ystävien kädet hoitelivat tämän yksinäisen, kuuron naisen viimeiset kuukaudet kunnes vapautui tämän elämän vaivoista.

Viime toukokuun 10 p:nä kuoli *Aliina Iivanainen* Tuovilan köyhäinhuonekodissa 49 vuoden vanhana. Hän oli syntynyt Tuusniemellä v. 1882 4/5 ja oli käynyt kuurojen koulun Kuopiossa. Aliina Iivanainen oli ennen työssä Vaasan Puuvillatehtaassa lähes 8 vuotta, jonka jälkeen hän tuli sairaaksi ja joutui Tuovilan Köyhäinkodin hoitoon, jossa hän sai viettää yksitoikkoista elämää 9 vuotta.

Viime toukokuun 19 p:nä kuoli Tuusulan pitäjässä Jokelan asemalla k.m. vanhus *Vilhelmina Ekström* 75 v. vanhana. Vainaja, joka kuolemaansa asti sai pysyä hyvissä ruumiivoimissa, oli Turun vanhan k.m. koulun oppilaita. Hän oli ollut aikoinaan piispa Alopauksen oppilaina. Ahkera, väsymätön työhminen hän oli elämänsä loppuun saakka. Hän asui sukulaisperheessä Jokelassa. Monet vuodet saapui hän pääsiäisjumalanpalveluksiin Ävikiin, jossa samanikäisten toveriensa kanssa nautti H. ehtoollisen. Hän kuoli keuhkokuumeeseen.

Maria Andersson

60 VUOTTA täytti kesäkuun 26 p:nä Pietarsaaren kuuromykkäin ent. opettajatar, neiti *Maria Andersson*.

50 VUOTTA täytti kesäkuun 15 p:nä rouva *Elin Raitio*, o.s. Vegelius, eräs Porvoon kuurojenyhdistyksen huomattavimpia jäseniä. Hän on kotoisin Pornaisten pitäjältä ja on käynyt sekä Jyväskylän että Kuopion kuurojenkoulua.

Noin 15 vuotta sitten muutti hän miehensä jalkineyöntekijän Emil Raition kanssa Pornaisista Porvooseen, jossa yhteisvoimin ovat ylläpitäneet liikettä. Porvoon kuurojenyhdistyksen jäseniltä sai hän syntymäpäivänään vastaanottaa lahjana 1/2 tusinaa hopealusikoita.

85 VUOTTA täyttää heinäk. 11 p. Taalintehtaalla kuuro rouva *Edla Sjöblom*. Hän on erittäin hyvissä sielunvoimissa vaikkakin ruumiilliset voimat alkavat heiketä.

Edla Sjöblom

Emma Grönlund

85 VUOTTA täytti viime tammikuun 14 p:nä kuuro *Emma Grönlund* Karunassa. Molemmat yllämainitut 85-vuotiaat vanhukset ovat käyneet aikoinaan Turun k.m. koulu piispa Alopauksen oppilaina.

VAAASA. *Kreetta Forström* täytti heinäkuun 5 päivänä 65 vuotta. Hän on syntynyt Isossakyrössä ja käynyt k.m. koulun Pietarsaareissa. *Kreetta Forström* on työskennellyt

Vaasan Puuvillatehtaassa hiukan yli 27 vuotta. Pari vuotta takaperin hän tuli heikoksi eikä jaksanut enään työssä käydä, joten lääkäri määräsi hänen olemaan kotona. *Kreetta Forström* saa nykyään täyden eläkkeen Puuvillatehtaalta.

Kreetta Forström

Liisa Perälä

50 VUOTTA täytti kesäkuun 3 p:nä neiti *Liisa Perälä*. Hän on syntynyt Lapualla Hellanmaassa ja on käynyt kuurojen koulun Jyväskylässä. Koulun käytyään siirtyi hän maalle kotiseudulleen ja koetti itsestään pitää huolta ompelutyöllään. Mutta kun siitä toimeentulo oli niukkaa, muutti hän Vaasaan ja sai työpaikan puuvillatehtaassa. Tässä työssä on hän pysynyt lähes 20 vuotta.

Vaasaan muutettuaan liittyi hän heti k.m. yhdistyksen jäseneksi ja myöhemmin hänet valittiin k.m. yhdistyksen johtokuntaan, jossa hän on ollut monet vuodet. *Liisa Perälä* on harvinaisen ahkera ja innokas Vaasan k.m. yhdistyksessä työskentelijä. Kun yhdistyksessä on ompeluseura tai kokous, niin aina siellä nähdään *Liisa Perälä* ensimmäisenä häärailevan teen tai kahvin keittämisessä.

Merkkipäivänään *Liisa Perälä* kutsui kaikki Vaasassa asuvat kuuromykkät Palosaaren rukoushuoneen saliin ja tarjoili kahvia, leivoksia y. m. 50 vuotta täyttäessään sai hän paljon kukkia ja lahjoja kuuromykkiltä sekä kuulevilta ystävil-tään. Onnittelemme *Liisaa* merkkipäivänsä johdosta.

KILPAILUKUTSU

Turun K.m. U.s. "Valpas" järjestää syyskuun 12—13 p:nä jäsentenväliset kilpailut, johon myös kutsutaan muiden K. U.L:n alaisten seurain jäseniä sekä yksityisiä osaaottamaan. Kilpailut alkavat ensimmäisenä kilpailupäivänä klo 10 ap. Urheilupuistossa. Kilpailulajit ovat 5-ottelu (100 ja 800 m, kuula, kiekko ja pituushyppy), keskimatkain juoksut (1,500 ja 3,000 m) ja naisille 100 m juoksu. Osanottoilmoitukset on tehtävä syyskuun 4 päivään mennessä B. Kaskelle, Turku, Tehdaskatu 6, ovi 22.

Toivoen runsasta osanottoa urheilutervehdyksin

Turun K.m. U.s. "Valpas".

KIITOS

Sydämellisesti kiitämme Sortavalan piirin kuuromykkiä, johtajatar *Anni Saukkoa* sekä yksityisiä ystäviä, jotka tavalla tai toisella muistivat meitä hääpäivänämme 9. 6. 1931.

Eeva ja Jubo Suoninen.